

Thorkild Kjærgaard, dr.phil.

Erik Menveds Vej 3, DK-4300 Holbæk
thorkild@thorkildkjaergaard.com

Til

Grønlands Forskningsråd

nis@nanoq.gl

Rapport om bevilling på 65.483,- kr til afholdelse af workshop om Grønlands Tekniske Organisation (GTO): Nye perspektiver på Grønlands modernisering efter 1945.

Ilisimatusarfik 8.-12. juni 2015

I den løbende diskussion om Grønlands hastige modernisering siden 1945 har Grønlands Tekniske Organisation (GTO) været mærkeligt fraværende. Man har været så optaget af spørgsmålet om, hvorvidt moderniseringen var påtvunget udefra eller – som hævdet af blandt andre historikerne Jens Heinrich og Bo Lidegaard – må tilskrives et internt grønlandsk ønske, at man ganske har glemt at interessere sig for, hvad der faktisk skete på områder som infrastruktur, byplanlægning, erhvervsudvikling og boligbyggeri – og hvilke følger *det* havde ikke bare for det grønlandske samfunds økonomiske og sociale udvikling, men også for dets kulturelle og mentale tilstand.

Vender man sig mod disse spørgsmål i stedet for at fokusere på ”skylden” for, at det hele gik i gang, så tårner det mægtige, særdeles ressourcestærke GTO sig op som elefanten i rummet, som ingen taler om. Formålet med den workshop, jeg som lektor på Ilisimatusarfiks Institut for Kultur, Sprog og Historie i samarbejde med blandt andre Grønlands Arkiv, DTU/Sisimiut og en forskergruppe på Aarhus Universitet organiserede 8.-12. juni 2015 var at bryde tavsheden om GTO, at få denne centrale aktør frem på scenen. Til den ende arrangerede vi i Auditoriet en daglang offentlig session om GTO med blandt andet et vidneseminar, hvor der blev aflagt personlige vidnesbyrd af tidligere GTO-medarbejdere. Desuden i løbet af de følgende dage besøg

på Grønlands Arkiv, hvor det omfattende GTO-materiale blev præsenteret af førstearkivar Grete Rendal, besøg på ASIAQ og på GTOs tegningsarkiv, byvandring i Nuuk, hvor GTOs boligbyggeri blev besøgt grundigt diskuteret samt et afsluttende idéseminar, hvor deltagerne i fællesskab forsøgte at skitsere en række fremtidige forskningstemaer med udgangspunkt i GTO.

Der blev gennem hele arrangementet lagt vægt på kontakt med det omgivende samfund. Alle foredrag blev optaget af KNR med henblik på senere udsendelse, og der var flere artikler i pressen om arrangementet. Endvidere holdt de to Aarhus-forskere Henrik Knudsen og Henry Nielsen onsdag aften den 10. juni et offentligt dobbeltforedrag på Ilisimatusarfik, hvor de præsenterede deres kommende bog om grønlandsk energipolitik med særlig henblik på jagten på uran 1945-2015.

Der var ved workshoppens afslutning bred enighed om, at målet, nemlig at skabe større opmærksomhed i offentlighed såvel som i forskningsmiljøer om GTO var nået, og at arbejdet burde fortsættes inden for rammerne af et større internationalt, gerne komparativt forskningsprojekt.

Med venlig hilsen

Thorkild Kjærgaard

	Fra	Til	Specifikation
Gruppe	ALMEN	ALMEN	Afsn/kont .....: Ja
Sag	42200324	42200324	Akt./Fase .....: Ja
Periode		08/02-19	

Finans

Pr. postering .....: Ja   Hvis Ja -> Skriv posteringstekst .....: Ja

Gruppe ....: ALMEN Gruppen for almene sager
 Sag .....: 42200324 73: Teknologisk modernisering

			Omkostning	Indtægt	Db
<u>Akt./Fase .: Bevilling</u>					
11/12-14	Projektudlæg og deposi pm 42278452 til dep.IIN	42216435	-65.483,00	0,00	65.483,00
UL/12-16	Projektudlæg og deposi Ompost. bilag Nulstil42200324	61375200	17.865,50	0,00	-17.865,50
			-47.617,50	0,00	47.617,50
<u>Akt./Fase .: Diverse udgifter</u>					
01/05-15	Projektudlæg og deposi gr*4pers.8-12/6copnukcop*work	50771641	32.072,00	0,00	-32.072,00
19/06-15	Projektudlæg og deposi forplejn.+trsp.konf.juni2015	61324391	10.185,50	0,00	-10.185,50
01/07-15	Projektudlæg og deposi vr*KaareH 8-13/6 sis-nuk-sis	50797055	5.028,00	0,00	-5.028,00
01/07-15	Projektudlæg og deposi vr*KaareH 6-13/6 sis-nuk-sis	50797056	250,00	0,00	-250,00
01/07-15	Projektudlæg og deposi lplnv*juni huslje Qarsaa.6	50798237	8.100,00	0,00	-8.100,00
12/01-16	Projektudlæg og deposi Billet t/KristianH Nielsen	61339574	-8.018,00	0,00	8.018,00
			47.617,50	0,00	-47.617,50
Sagstotal			0,00	0,00	0,00